

ฉส.ปอ. 6333/28ท.061

ศพอ 8543

๒๘ พ.ย. ๖1

(11.18.ท.)

เลขที่เอกสารในระบบ E กษ0212/ว3329

ต้นฉบับ

ฝ่ายบริหารทั่วไป (สลก. รับเอกสารจากภายนอก) รับที่ ขป 15725

วันที่ 27 พ.ย. 2561

เรื่อง แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.2561-2564)

เรียน ผู้บริหารกรม	วันที่กำหนด
☐ เพื่อโปรดพิจารณา ☐ เพื่อโปรดดำเนินการ ☒ เพื่อโปรดทราบ	
	หมายเหตุ

๐/-

วิลาสินี

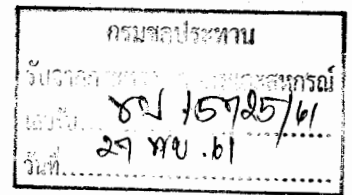
(นางสาวอรุณี พงษ์พรประเสริฐ)
 ผบ.ท.ลค. ปฏิบัติราชการแทน ลนค.
 ๒๘ พ.ย. ๒๕๖๑

เขียน ผอ.ส่วน, ผอ.เขต, ทน.๑-๕ บอ. และ ผบ.ท.บอ.
 เพื่อโปรดทราบและประชาสัมพันธ์ให้ทราบทั่วกัน

๒/๕

(นายปกรณ์ สุตสุนทร)
 ผชช.อท. ๒ รักษาการแทน ผส.บอ.

28 พ.ย. 2561

ที่ กษ ๐๒๑๒/ ๖๓๗๒๕

ถึง กรมชลประทาน

ด้วย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสวัสดิภาพ (สมช.) ได้ขอความร่วมมือสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสวัสดิภาพ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๑ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณากำหนดแผนงาน โครงการ และงบประมาณ ร้องรับการขับเคลื่อนงาน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยท่านสามารถดาวน์โหลดแผนฯ ดังกล่าวได้ที่ช่องทาง ดังนี้

๑. <http://www.nsc.go.th/Pages/DocDownload.aspx> หรือ
๒. QR Code

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๓๒๐๗

แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี

คำนิยม

ปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศไทยมีบริบทลักษณะผสมผสานระหว่างปัญหาความมั่นคงรูปแบบเก่ากับปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีความซับซ้อน เชื่อมโยง และหลากหลายปัญหาแตกต่างกันตามสภาพภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ การแก้ไขปัญหาจึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์และประเมินปัญหาของแต่ละพื้นที่ให้ชัดเจน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงหรือมีปัญหาด้านความมั่นคง เพื่อจะได้แก้ไขให้ตรงเป้าหมาย มีความสอดคล้องกับความเป็นจริง และดำเนินการควบคู่กับการพัฒนาคนและชุมชนในพื้นที่ โดยเฉพาะการน้อมนำแนวทางการดำเนินงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานให้ไว้เป็นศาสตร์พระราชา ซึ่งมีหัวใจสำคัญที่มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ รวมทั้งกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาเป็นกรอบในการดำเนินการพัฒนาประเทศ ไปสู่ความสมดุล มั่นคง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืน

แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อผลักดันให้เกิดการดำเนินงานอย่างบูรณาการของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในลักษณะรูปแบบประชารัฐ เพื่อแก้ไขและลดเงื่อนไขของปัญหาต่างๆ ตั้งแต่ระดับฐานรากที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของคนและชุมชนในพื้นที่ และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้คนมีจิตสำนึกด้านความมั่นคง ตลอดจนให้ชุมชนมีเป้าหมาย และมีความพร้อมในการเผชิญปัญหาต่างๆ อย่างเข้มแข็ง

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) จะเป็นแนวทางหลักให้ส่วนราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้อาณัติที่ประสานสอดคล้อง บูรณาการ และส่งเสริมกันอย่างมีเอกภาพ อันจะส่งผลดีต่อประโยชน์สุขของประชาชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

คำปรารภ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับสถานการณ์ปัญหาความมั่นคงที่มีความซับซ้อน เชื่อมโยง และแตกต่างตามสภาพพื้นที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติโดยรวม ในทุกมิติ ทำให้ไม่สามารถใช้แผนงานด้านความมั่นคงเพียงอย่างเดียวในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติจึงได้จัดทำแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มาดำเนินการร่วมในลักษณะบูรณาการในกระบวนการด้านเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันประเทศ เพื่อป้องกัน ลดเงื่อนไข และแก้ไขปัญหาความมั่นคงให้สอดคล้อง กับพื้นที่เป้าหมาย โดยมุ่งให้คน ชุมชน ในพื้นที่เป้าหมาย มีภูมิคุ้มกัน มีจิตสำนึกด้านความมั่นคง และพร้อมเผชิญกับภัยคุกคามความมั่นคงในรูปแบบต่างๆ

การขับเคลื่อนแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ให้ประสบความสำเร็จ หน่วยงานทุกระดับจำเป็นต้องมีความเข้าใจตรงกันในการพัฒนา พื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคง และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญ โดยเข้ามามีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อนแผนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม จึงขอให้ผู้บริหาร ระดับสูงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ และกำหนดไว้ในแผนของหน่วยงานตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับกรม/ กระทรวง และระดับชาติ

ผมเชื่อมั่นว่า หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทุกภาคส่วนให้ความสำคัญ พร้อมเข้ามา มีส่วนร่วมในการบูรณาการขับเคลื่อนแผนฯ อย่างมีเอกภาพ จะสามารถแก้ไขปัญหาความมั่นคง ของคน ชุมชน ในพื้นที่เป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม และยั่งยืนสืบไป

พลเอก

(ประวีตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนา

เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

คำนำ

“ความมั่นคง” เป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญของประเทศ ภายใต้วิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ดังนั้น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดทำ “แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)” เพื่อเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนประเทศให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ที่มุ่งเน้นการป้องกัน แก้ไข และลดเงื่อนไขของปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง รวมทั้งพัฒนาคนและชุมชนในพื้นที่เป้าหมายที่มีความเสี่ยงทางความมั่นคง โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานในลักษณะบูรณาการกระบวนการด้านเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันประเทศ เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของคนและชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย เสริมสร้างความมั่นคง เพิ่มพูนความมั่งคั่ง และขับเคลื่อนสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน นำมาซึ่งประโยชน์สุขของประชาชน

แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พัฒนาขึ้นจากยุทธศาสตร์ความมั่นคงชายแดนและยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงตั้งแต่ฐานราก โดยกระบวนการดำเนินงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงควบคู่ไปกับการดำเนินงานความมั่นคงที่ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายทางด้านความมั่นคงทั้งพื้นที่ชั้นใน พื้นที่ชายแดน และพื้นที่ชายฝั่งทะเลเกาะแก่ง

โดยปัจจุบันสถานการณ์ภัยคุกคามทางความมั่นคง มีความซับซ้อน หลากหลาย ละเอียดอ่อน ครอบคลุมและเชื่อมโยงกันในหลายมิติ อาทิ อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยธรรมชาติ การโจมตีและจารกรรมทางไซเบอร์ ความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติฉบับนี้ จึงมุ่งเน้นการพัฒนาคน ชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคง เตรียมพร้อม รับมือ และตอบสนองกับภัยคุกคามความมั่นคง ทั้งรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบใหม่ที่ครอบคลุมบริบททั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก

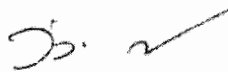
แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติฉบับนี้ มีการประเมินสถานการณ์ประมวลข้อมูลสถานการณ์ความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับแผนฯ พร้อมทั้งการดำเนินการผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากระดับพื้นที่ โดยได้นำข้อมูลจากการลงพื้นที่ ๔ ภาค การประชุมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

(พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) เพื่อสรุปสถานการณ์ภัยคุกคามความมั่นคงและจัดทำแผนนี้ขึ้น ซึ่งได้ผ่านการกลั่นกรองของคณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ จึงทำให้แผนฯ ครอบคลุมพื้นที่ ประเด็นปัญหา และสอดคล้องกับสถานการณ์ในระดับพื้นที่

วิสัยทัศน์ของแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ได้ให้ความสำคัญกับ “คน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายมีการพัฒนา มีจิตสำนึกความมั่นคง มีภูมิคุ้มกัน สามัคคีปรองดอง สามารถพัฒนาร่วมกับประเทศรอบบ้าน เพื่อความมั่นคง ปลอดภัย และประโยชน์สุขของประชาชน” โดยมี ๘ ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่นำพาประเทศไปสู่วิสัยทัศน์ข้างต้น ได้แก่ ๑) การสืบสานเรียนรู้และขยายผลพัฒนาด้วยศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ๒) การเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย ๓) การพัฒนาและป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน พื้นที่ชายฝั่งทะเลเกาะแก่ง และชุมชนพื้นที่สูง ๔) การพัฒนาองค์ความรู้การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง ๕) การเสริมสร้างความมั่นคงด้วยมิติวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดการโดยสันติวิธี ๖) การเสริมสร้างฐานความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความสมดุลมั่นคง ๗) การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและการพัฒนากับประเทศรอบบ้าน และ ๘) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ดังกล่าวเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์และแผนระดับชาติซึ่งจะช่วยบูรณาการการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงกำหนดให้มีหน่วยงานประสานงานหลัก เพื่อทำหน้าที่ในการบูรณาการแผนงาน/โครงการกับหน่วยงานดำเนินการตามกลยุทธ์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ในฐานะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์จะร่วมกันขับเคลื่อนแผนฯ ตามกลไกประชารัฐ ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดแผนงาน โครงการ และงบประมาณรองรับ ในทิศทางเดียวกัน เพื่อขับเคลื่อนประเทศไปสู่สังคมที่พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัย ควบคู่ไปกับการมีภูมิคุ้มกัน อันนำไปสู่ประโยชน์สุขของคนในชาติอย่างแท้จริง

พลเอก

(วัลลภ รักเสนาะ)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
๑. ความนำ	๑
๒. การดำเนินงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติที่ผ่านมา	๒
๓. สถานการณ์ภัยคุกคามความมั่นคง การประเมินความเสี่ยงและแนวโน้ม	๔
๓.๑ สถานการณ์ภัยคุกคามความมั่นคง	๔
๓.๑.๑ สถานการณ์โลก	๔
๓.๑.๒ สถานการณ์ในภูมิภาค	๕
๓.๑.๓ สถานการณ์ในประเทศ	๕
๓.๒ การประเมินความเสี่ยงและแนวโน้ม	๙
๔. แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)	๑๑
๔.๑ กรอบแนวคิด	๑๑
๔.๒ วิสัยทัศน์	๑๒
๔.๓ วัตถุประสงค์	๑๒
๔.๔ พื้นที่เป้าหมาย	๑๒
๔.๕ เป้าหมายการดำเนินงาน	๑๔
๔.๖ ประเด็นยุทธศาสตร์	๑๖
๔.๖.๑ ยุทธศาสตร์การสืบสานเรียนรู้และขยายผลการพัฒนาด้วยศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	๑๖
๔.๖.๒ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย	๑๖
๔.๖.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน พื้นที่ชายฝั่งทะเลเกาะแก่ง และชุมชนพื้นที่สูง	๑๗
๔.๖.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพความรู้การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง	๑๙
๔.๖.๕ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงด้วยมิติวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดการโดยสันติวิธี	๒๐
๔.๖.๖ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างฐานความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพื่อความสมดุลมั่นคง	๒๑
๔.๖.๗ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและการพัฒนา ประเทศรอบบ้าน	๒๒
๔.๖.๘ ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	๒๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๕. แนวทางการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ	๒๓
๕.๑ การนำแผนสู่การปฏิบัติ	๒๓
๕.๒ กลไกบริหารงาน	๒๔
๕.๓ การติดตามประเมินผล	๒๖
๖. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	๒๗
ตารางประกอบการพิจารณาแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) และความเชื่อมโยงกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน ที่เกี่ยวข้อง	๒๘
ผังภาพการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘	๔๐
ภาคผนวก	๔๑
ผนวก ๑ แนวพระราชดำริการพัฒนาเพื่อความมั่นคงและศาสตร์พระราชา	๔๒
ผนวก ๒ นิยามศัพท์	๕๑
ผนวก ๓ กรอบแนวทางการดำเนินงาน	๕๓
ผนวก ๔ พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน	๕๖
ผนวก ๕ ตารางการแบ่งมอบความรับผิดชอบ	๕๘
ผนวก ๖ บัญชีอักษรย่อ	๗๐